

Sayı : 64272063-610- **31197**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-1952)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 08.10.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.357734 sayılı yazısı.

Van Milletvekili Sayın Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/1952 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-1952 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular:

Son dönemde yapılan çalışmalar ve girişimler sonucu Türkiye'nin güneş enerjisi bakımından en verimli illerinden olan Van'da bu potansiyelin kullanılabilmesi amacıyla güneş enerjisi santralleri (GES) kurulmaya başlanmıştır. Ancak yakın zamanda seçim bölgem olması dolayısıyla Van ilinde yaptığım ziyaretler esnasında halkın kurulan/kurulması planlanan GES'ler bakımından kaygılarının bulunduğunu gözlemledim.

Özellikle GES alanlarının meralar ve tarım arazileri arasından seçilmesi ve buna olanak sağlayan düzenlemelerin yakın zamanda yasalaşması halkın kaygılarını arttırmaktadır. Buna göre;

- Van ilinin güneş enerjisi potansiyeli gün/saat açısından ne kadardır?
- Van ilinde bugüne kadar GES inşaatı için kaç lisans başvurusu yapılmıştır? Kaçına onay verilmiştir?
- Van ilinde devrede olan GES sayısı kaç adettir? Nerede kurulmuşlardır? Hangi firmalarca işletilmektedirler? Ürettikleri enerji nerede kullanılmaktadır?
- Van ilinde yapım aşamasında olan ya da ön lisansı alınan GES sayısı kaç adettir? Nerede kurulacaklar ve hangi firmalarca işletileceklerdir?
- Van ilinde devrede olan ya da yapım aşamasında olan GES'ler için kullanılan arazilerin mülkiyeti kime aittir? Hazine arazisi olmayan ve kamulaştırma yapılan araziler için ne kadarlık ödeme yapılmıştır?
- Van ilinde GES yapılan ya da yapılması düşünülen bölgelerde halkın kaygılarını gidermeye dönük hangi çalışmalar yapılmıştır?
- GES yapılan bölgelerde imar değişikliği yapılmış mıdır?
- GES ihaleleri ne zaman düzenlenmiştir? Kaç firma ihalelere katılmıştır? İhaleleri kazanan firmaların verdikleri taahhüt ne kadardır?
- Van ilinde yapılan ya da yapılması düşünülen GES'lerin çevresinde hangi sulak alanlar, doğal sit alanları, tarımsal alan vardır?
- Van ilinde yapılan ya da yapılması düşünülen GES'ler dolayısıyla kullanıma açılan mera var mıdır?
- GES'lerin ekosisteme ve tarım arazilerine vermesi muhtemel zararın boyutu hakkında bir çalışma yapıldı mı?
- Kurulan ya da kurulacak olan GES'lerin faaliyete başlamasıyla orta vadeli dönemde Van ilinde sıcaklık değişimi beklenmekte midir?
- GES'lerin enerji çevrimi esnasında ısınan mekanizmalarını soğutmak için kullanacakları ve kirlenecek olan yeraltı sularının yeniden ekosisteme kazandırılması için nasıl bir önlem alınacaktır?
- GES'lerin yapımında kullanılan malzemelerin niteliği nedir?

Cevaplar:

Van iline ait güneş enerjisi potansiyelini gösteren veriler <http://www.yegm.gov.tr/MyCalculator/pages/65.aspx> internet adresinde yer almaktadır. Ayrıca elektrik piyasası lisans ve önlisans bilgilerine Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun (EPDK) <http://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-86/elektriklisans-islemleri> internet adresinden ulaşılabilmektedir.

GES projelerine ilişkin lisans başvuruları 10-14 Haziran 2013 tarihleri arasında EPDK tarafından alınmıştır. Bu kapsamda toplam kurulu gücü 7.901 MW olan 496 proje için lisans başvurusunda bulunulmuştur. Sisteme bağlantı hakkı kazanan şirketler yarışmada MW başına teklif ettikleri katkı payı tutarını, üretim tesisinin ilk ünitesinin geçici kabulünün yapıldığı tarihten başlamak üzere, yıllık taksitler şeklinde ve 3 eşit taksitte TEİAŞ'a ödemeyi taahhüt etmiştir.

Güneş enerjisine dayalı elektrik üretimi amacıyla EPDK'ya yapılan başvurular ilgili mevzuat kapsamında değerlendirilerek belirlenen koşulların sağlanması durumunda önlisans/lisans verilebilmektedir. Bununla birlikte ÇED Yönetmeliği kapsamındaki iş ve işlemler Çevre ve Şehircilik

Bakanlığının görev ve sorumluluk alanında olup Bakanlığımız görev alanında yer almamaktadır.

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği gereğince önlisans verilen projeler için imar planlarına yönelik işlemler imar mevzuatı kapsamında ilgili kurumlarca yürütülmektedir. Önlisans süresi içinde imar planları onaylanmayan projelere üretim lisansı verilmemektedir.

GES projesi geliştirilecek arazilerin tarım vasıflarına ilişkin ilgili kurumlardan alınacak görüş ile tarım arazilerinin korunması hedeflenmiş ve bu arazilerde geliştirilen veya ilgili kurumdan uygun tarım vasfına ilişkin görüşü bulunmayan projelerin lisans başvuruları kabul edilmemiştir.

Güneş enerjisi santrallerinin ekosisteme, çevre sıcaklığı ve araziye bilinen bir zararı bulunmamaktadır. Fotovoltaik paneller yüzeylerine gelen güneş ışığını elektrik enerjisine dönüştüren yarıiletken maddeler olup, bu sistemlerde soğutma ihtiyacı bulunmadığından yeraltı sularının kirlenmesine neden olacak herhangi bir etkisi de bulunmamaktadır.

Fotovoltaik hücreler günümüzde Kristal Silisyum, Galyum Arsenit, Amorf Silisyum, Kadmiyum Tellürid, Bakır İndiyum Diselenid gibi farklı maddelerden yararlanılarak üretilmektedir.